

Харченко Михайло Володимирович,
*здобувач вищої освіти ОС «Доктор філософії»
спеціальності 034 «Культурологія»
Київського національного університету культури і мистецтв
orcid.org/0009-0003-8337-412X
mishaxarhenko28@gmail.com*

МУЗИЧНІ ПРОЄКТИ ЗА ПІДТРИМКИ УКРАЇНСЬКОГО КУЛЬТУРНОГО ФОНДУ (2018–2024 РОКИ)

Стаття присвячена музичним проектам, реалізованим в Україні за підтримки Українського культурного фонду. Аналіз звітної документації та архіву проєктів УКФ дав змогу виокремити проєкти, профінансовані фондом протягом 2018–2024 років («Поліфонія», Міжнародний форум бандуристів з нагоди 100-річчя Київської капели бандуристів, «Bandura & World Music», «Музичний світ України», «Звуки Чорнобиля», «Ковчег Україна: Музика», «Заборонена музика», «Головні хіти Незалежності. 30 років. 30 пісень. 30 артистів», «Народження Незалежності», «Український ГОПАК – на ЗЕМЛІ та в НЕБІ», «Територія Різдва. Сила роду» тощо). Звернено увагу, що ці проєкти реалізовані на різних локаціях (Михайлівська площа, м. Київ, концертні зали тощо) у різних містах країни (Київ, Харків, Львів, Запоріжжя, Буча тощо) у межах різних грантових програм («Відновлення культурно-мистецької діяльності» тощо), секторів («Культурна спадщина»), ЛОТів (ЛОТ-2 «Музика») і в різних форматах (вебресурс; музичний альбом; концерт: онлайн-концерт, концерт-«подорож», мультимедійний; фестивалі: дитячий, хоровий, фольклорний, сучасної, імпровізаційної, духової, джазової музики, інклюзивний, присвячений творчості митця тощо). Наголошено, що грантовий сезон УКФ на 2025 рік передбачає п'ять програм: «Культура під час війни», «Стійкість суспільства через культуру», «Культурна спадщина», «Культура. Регіони» і «Стипендії», у межах розглядатимуться й заявки на реалізацію музичних проєктів. Підсумовано, що музичні проєкти (переважна їхня більшість – це концерти й фестивалі), підтримані УКФ, є надзвичайно важливим і дієвим інструментом загальнонаціонального та регіонального розвитку культури й мистецтва. Під час важких випробувань, якими є насамперед пандемія COVID-19 і російсько-українська війна, музичні проєкти відіграють важливу роль не лише в культурно-мистецькому, а й у соціальному та психологічному житті соціуму.

Ключові слова: музичний проєкт, Український культурний фонд, грант, конкурс, концерт, фестиваль.

Kharchenko Mykhailo,
*recipient of higher education OS “Doctor of Philosophy”
specialty 034 “Culturology”
Kyiv National University of Culture and Arts
orcid.org/0009-0003-8337-412X
mishaxarhenko28@gmail.com*

MUSIC PROJECTS SUPPORTED BY THE UKRAINIAN CULTURAL FUND (2018–2024)

The article is devoted to music projects implemented in Ukraine with the support of the Ukrainian Cultural Fund. Analysis of the reporting documentation and archive of UCF projects made it possible to identify projects financed by the fund during 2018–2024 (“Polyphony”, International Forum of Bandura Players on the occasion of the 100th anniversary of the Kyiv Bandura Capella, “Bandura & World Music”, “Musical World of Ukraine”, “Sounds of Chernobyl”, “Ark of Ukraine: Music”, “Forbidden Music”, “Main Hits of Independence. 30 Years. 30 Songs. 30 Artists”, “Birth of Independence”, “Ukrainian GOPAK – on EARTH and in the SKY”, “Territory of Christmas. The Power of the Family”, etc.). It was noted that these projects were implemented at different locations (Mykhailivska Square, Kyiv, concert halls, etc.) in different cities of the country (Kyiv, Kharkiv, Lviv, Zaporizhzhia, Bucha, etc.) within the framework of various grant programs (“Resumption of cultural and artistic activity”, etc.), sectors (“Cultural heritage”) and LOTs (LOT-2 “Music”) and various formats (web resource; music album; concert:

online concert, concert-“journey”, multimedia; festivals: children's, choral, folklore, contemporary, improvisational, brass, jazz music, inclusive, dedicated to the artist's work, etc.). It was emphasized that the UKF grant season for 2025 provides for five programs: “Culture during war”, “Resilience of society through culture”, “Cultural heritage”, “Culture. Regions” and “Scholarships”, within which applications for the implementation of music projects will also be considered. It was concluded that music projects (the vast majority of them are concerts and festivals), supported by the UKF, are an extremely important and effective tool for the national and regional development of culture and art. During difficult times, such as the COVID-19 pandemic and the Russian-Ukrainian war, musical projects play an important role not only in the cultural and artistic, but also in the social and psychological life of society.

Key words: musical project, Ukrainian Cultural Foundation, grant, competition, concert, festival.

Вступ. Початок другого десятиліття XXI ст. позначений кардинальними змінами в культурному середовищі країни, спричиненими пандемією COVID-19 і наслідками повномасштабного військового вторгнення в Україну. В умовах таких складних викликів музична галузь продовжує розвиватися не в останню чергу за рахунок фінансової підтримки з боку державних, недержавних, громадських, благодійних та ін. організацій. Останніми роками радикально змінилася не лише мова, тематика й панівні настрої, а й принципи функціонування музичної сфери: зростає попит на українське, завдяки цифровим технологіям розширюються й можливості для творчості, тривають експерименти із жанрами та пошуки власного виконавського стилю. На тлі таких трансформацій держава за рахунок упровадження проектного підходу до фінансування сфери культури намагається регулювати соціокультурні процеси й водночас культурну діяльність, заохочуючи «творчу активність працівників, яка, у свою чергу, стимулює соціокультурний розвиток і сприяє підвищенню залученості населення до культурного процесу і забезпеченню культурної різноманітності, підтриманню соціально-економічного розвитку і відродженню культурного середовища» (Комарніцька, 2024, с. 59). Найбільшим державним інвестором у розвиток сфери культури є Український культурний фонд (далі – УКФ), який підтримує сотні проектів щороку від початку свого заснування, у тому числі й музичні проекти.

Аналіз попередніх досліджень. Проекти у сфері культури й мистецтв досліджують науковці різних галузей – культурологи, мистецтвознавці, бібліотекознавці, філософи, соціологи, економісти й ін. Проектній діяльності у сфері української культури як форми транслювання цінностей сталого розвитку присвячена дисертація О. Комарніцької (2024а), у якій авторка приділяє значну увагу й діяльності УКФ

як найбільшому державному інвестору. У статті «Культурні проекти Українського культурного фонду: 2018–2023 рр.» (2023) О. Комарніцька аналізує грантові програми УКФ у сфері культури. Проте в цих та інших наукових дослідженнях авторки акцент зроблено на дослідження проектів у сфері культурної спадщини та культурних і креативних індустрій, лише частково висвітлюються питання підтримки УКФ деяких музичних проектів.

Характеризуючи класифікацію проектів у сфері культури, Л. Обух (2019) вважає цей поділ доволі умовним і виокремлює серед усіх видів проектів і музичний. Дослідники Т. Калита й Т. Заряжко в статті «Застосування проектної діяльності у сфері культури» (2019) здійснили прикладний культурологічний аналіз проектної діяльності у сфері культури, результатів діяльності організацій, які проводять конкурси, у тому числі й УКФ. Л. Червінська в статті «Організація заходів для популяризації культури і мистецтва в Україні» (2020) розглядає пріоритети й завдання УКФ згідно з його документами. С. Русаков (2024) досліджує питання збереження культурної спадщини в умовах російсько-української війни шляхом її цифровізації на підставі аналізу проектів УКФ, а в іншій статті на основі діяльності УКФ досліджується унікальна боротьба та стійкість українських митців у контексті війни (Ober, Rusakov, Matusevych, 2024). Щодо безпосередньо музичних проектів, то лише в деяких працях, присвячених музичному фестивальному руху, частково розглядаються й фестивалі – переможці грантової програми УКФ. Зокрема, у статті В. Романчишина (2024) – під час дослідження музичних фестивалів в умовах повномасштабної російсько-української війни; у праці Ю. Ометюх (2021) – під час структурно-системного аналізу культурно-мистецьких фестивалів Львова тощо. Однак аналіз саме музичних проектів у наукових дослідженнях або

відсутній, або фрагментарний. Отже, наукові розвідки, присвячені дослідженню безпосередньо музичних проєктів, що здійснювалися за підтримки УКФ, наразі відсутні.

Мета статті – дослідити музичні проєкти, що здійснювалися за підтримки Українського культурного фонду.

Виклад основного матеріалу. Музичний проєкт є одним із різновидів культурно-мистецьких проєктів, мета якого – створення нового якісного музичного продукту. З огляду на те що «проєкт – це комплекс взаємопов’язаних і чітко орієнтованих на результат заходів, підпорядкованих конкретній меті/місії, скерованих на вирішення конкретної проблеми, обмежених часовими і фінансовими ресурсами і механізмом реалізації» (Комарніцька, 2024b, с. 140), проєкт у сфері культури скерований на «сприяння розвитку національної культури та мистецтва в державі, забезпечення сприятливих умов для розвитку інтелектуального та духовного потенціалу особистості і суспільства, широкого доступу громадян до національного культурного надбання, підтримки культурного розмаїття та інтеграції української культури у світовий культурний простір» (*Український культурний фонд. Про нас*, б.д.). Для реалізації музичних проєктів залучаються різні джерела фінансування: гранти від УКФ; міжнародні гранти, зокрема від програми ЄС «Креативна Європа», грантові програми LIVEMX тощо; спонсорство; інвестування; краудфандинг тощо.

Дослідження звітної документації та архіву проєктів УКФ за 2018–2024 роки дає можливість проаналізувати музичні проєкти, підтримані фондом. З 2018 року УКФ щорічно презентує грантові програми на конкурсних засадах на своєму офіційному сайті (ucf.in.ua). Серед перших проєктів-переможців 2018 року в секторі «Культурна спадщина» був проєкт «Поліфонія», організатором якого є Національний центр народної культури «Музей Івана Гончара» (бюджет проєкту – € 1 млн.) (*Звіт УКФ за 2018 рік*, 2019, с. 22–23). На сайті музею зазначається: «POLYPHONY PROJECT – це науково-дослідний та культурно-мистецький проєкт міжнародного культурного співробітництва Угорщини, України та Франції, головними завданнями якого є фіксація останньої живої української пісенної традиції, впорядкування фольклорного архіву та інтеграція

української культурної спадщини до сучасного світового контексту» (*Проєкт «Поліфонія»*, б.д.). На сайті проєкту (polyphonyproject.com) також доповнено: «Місія проєкту «Поліфонія» полягає у тому, щоб дослідити, зберегти та презентувати живу пісенну традицію українського сільського середовища». Упродовж 2018–2024 років у рамках цього проєкту досліджено більше ніж 100 українських сіл, записано більше ніж 2000 зразків української пісенної спадщини, створено архів трьома мовами: українською, угорською та англійською, який станом на 2024 рік включав 1977 пісень (*Проєкт «Поліфонія»*, б.д.).

Інший проєкт-переможець грантової програми УКФ 2018 року – Міжнародний форум бандуристів з нагоди 100-річчя Київської капели бандуристів, що відбувся в жовтні 2018 року (Київ, бюджет проєкту – € 1 715 400,00) (*Звіт УКФ за 2018 рік*, 2019, с. 26–27). Особливістю проєкту було те, що вперше в історії України відбувся спільний концерт Української капели бандуристів ім. Т. Шевченка (Детройт, США) і Національної капели бандуристів України ім. Г. Майбороди (Україна) (*Вперше капела бандуристів*, 2018) – 120 бандуристів грали на одній сцені.

За підтримки УКФ у 2019 році відбулася низка музичних заходів: онлайн-проєкт «Bandura & World Music» (Львів) – про бандуру в сучасній якійсній музиці; «Тут і зараз» – мультимедійний проєкт про українську музику: поп-рок, інді-рок, інді-фольк і суміжні жанри (Київ); «Музичні мости» – уперше в Україні було представлено жанр percussion concerto як колаборацію світової зірки перкусії К. Зітцена (Австрія/Люксембург) і New Era Orchestra (Україна) та ін. (*Архів проєктів УКФ. Концерт*, 2019).

Організація і проведення музичних проєктів в Україні зазнали значних змін у період пандемії COVID-19: частину з них тимчасово було припинено, реалізацію інших перенесено онлайн. Із жовтня 2020 року по грудень 2021 року УКФ у рамках грантової програми «Інноваційний культурний продукт» ініціював ЛОТ-2 «Музика», покликаний підтримувати сучасні музичні стилі, жанри, напрями, молодих українських виконавців, українські гурти й композиторів на етапі професійного становлення (*ЛОТ-2. Музика*, б.д.). Одним із таких проєктів є «Музичний світ України» – «освітньо-розважальний веб-ресурс про музичне мистецтво

нашої Батьківщини. Така собі музична «енциклопедія», яка охопить період становлення української музики (Київська Русь) і до сьогоднішнього» (*Інтерактивний сайт-каталог*, 2021). У межах конкурсної програми «Інноваційний культурний продукт» загалом реалізовано 75 проєктів, серед яких – альбом «Звуки Чорнобиля», записаний за участі українських і закордонних музикантів (*Річний звіт УКФ за 2020 рік*, 2021, с. 20). Варто відзначити, що серед переможців у секторі аудіального мистецтва УКФ у 2020 році в 10 номінаціях премію отримав музичний проєкт «Ковчег Україна: Музика» (Львів) – онлайн-концерт, що поєднав архаїчні колядки й давні духовні наспіви, знаменний розспів Києво-Печерської лаври й шедеври українського бароко, музику класиків і сучасних композиторів. Участь у проєкті взяли найкращі українські етногурти. У межах реалізації цього проєкту впродовж 2021 року відбувся «концерт-подорож» десятима століттями української музики на Михайлівській площі міста Києва в рамках святкування 30-ї річниці Незалежності України (*Ковчег Україна*, б.д.).

Згідно з даними архіву проєктів Українського культурного фонду (культурний продукт «Концерт») за 2021 рік, переможцями грантових програм також були музичний проєкт «Заборонена музика» (Львів), що висвітлює тему ролі митця (композитора, музиканта) у часи гноблення та насильства; мультимедійний концерт «Відображення. Лінії долі», присвячений камерній музиці українських композиторів ХХ ст. (Київ, Харків); низка музичних проєктів, присвячених 30-річчю Незалежності України, а саме: «Головні хіти Незалежності. 30 років. 30 пісень. 30 артистів» (Київ); «Народження Незалежності» (Львів); «Український ГОПАК – на ЗЕМЛІ та в НЕБІ» (Запоріжжя) тощо (*Архів проєктів УКФ. Концерт*, 2021).

Особливо значних змін реалізація музичних проєктів зазнала під час повномасштабної російсько-української війни, зокрема у 2022 році було тимчасово призупинено державне фінансування грантових програм УКФ, лише у 2023–2024 роках фінансування частково відновилося. Одна з грантових програм УКФ, яка продовжує підтримувати музичні проєкти в умовах війни, – «Відновлення культурно-мистецької діяльності» (*Відновлення культурно-мистецької діяльності*, 2024), у рамках якої підтримуються й проєкти в музичній індустрії. Прикладом

є проєкт 2023 року «Територія Різдва. Сила роду» (зимова містерія) української виконавиці Анжеліки Рудницької. У його основі – давні колядки в сучасній обробці й авторські тексти за участі відомих українських виконавців, симфонічного оркестру й Ансамблю класичної музики імені Бориса Лятошинського (*Річний звіт УКФ за 2023 рік*, 2024, с. 21).

Варто зазначити, що більшість музичних проєктів, представлених для отримання гранту від УКФ, – це музичні фестивалі. Наприклад, згідно з даними архіву проєктів Українського культурного фонду (культурний продукт «Фестиваль»), за 2018–2024 роки переможцями грантових програм були:

- фестиваль дитячих та юнацьких оркестрів «ОРКЕСТР-FEST» (Запоріжжя, 2018);
- Bandura Music Days – фестиваль, що об'єднав шанувальників головного українського національного інструмента – бандури, і представив його звучання й цінність у новому сучасному форматі (Київ, 2018);
- IV Міжнародний фестиваль сучасної та імпровізаційної музики Free Fest (Київ, 2018);
- міжнародний фестиваль духової музики «Дзвенить оркестрів мідь», що мав на меті повернути увагу до проблеми підтримки та промоції міських духових оркестрів (Рівне, 2019);
- фестиваль-марафон, присвячений творчості українського композитора Левка Колодуба (Київ, 2019);
- 25-й фестиваль сучасного мистецтва «Два дні й дві ночі нової музики» (Одеса, 2019);
- міжнародний інклюзивний фестиваль «Таланти без меж» (Київська обл., 2019);
- фестиваль «Осінь з музикою Кароля Шимановського» (Кропивницький, Кіровоградська обл., 2020);
- ювілейний 25-й джазовий фестиваль VINNYTSIA JAZZFEST (Вінницька обл., 2021);
- фольклорний фестиваль «BESSARABIYA FOLK» (с. Городне, Одеська обл., 2021);
- Національний хоровий фестиваль до 30-річчя Незалежності України – масштабна музична подія, яка репрезентувала важливі події історії країни, відображені в хоровій творчості українських композиторів (Київ, Львів, Харків, 2021);
- Міжнародний вокальний фестиваль до 90-річчя від дня народження Євгенії Мірошниченко (Київ, Харків, 2021);

– Міжнародний фольклорний фестиваль «Етновир» – фестиваль, який має на меті збереження й популяризацію культурної спадщини України, ознайомлення українців з культурою різних народів світу, формування толерантного ставлення до особливостей інших народів і національностей (Львів, 2021) (*Архів проєктів УКФ. Фестиваль, 2018–2021*);

– 19-й Всеукраїнський благодійний дитячий фестиваль «Чорноморські ігри» (2023), що відбувся на двох локаціях у Києві, як вимушений крок (зазвичай проходив у місті Скадовськ на Херсонщині, який нині перебуває в тимчасовій російській окупації). Фестиваль підтримала рекордна кількість популярних українських виконавців зі своїми актуальними патріотичними піснями та треками. На участь у вокальному конкурсі було надіслано 517 заявок із 25 областей України, а також із 12 країн світу (*Річний звіт УКФ за 2023 рік, 2024, с. 23*).

Одним із пріоритетних напрямів діяльності УКФ у 2024 році є «культурний та духовний підйом: підтримка культурно-мистецьких проєктів, спрямованих на культурний спротив російській агресії та підняття бойового духу українців через актуальний інноваційний культурний проєкт» (*Звіт УКФ за I квартал 2024 року, 2024,*

с. 3). На Шостому міжнародному ярмарку грантів у сфері культури 14 листопада 2024 року презентовано грантовий сезон Українського культурного фонду на 2025 рік, який передбачатиме п'ять програм: «Культура під час війни», «Стійкість суспільства через культуру», «Культурна спадщина», «Культура. Регіони» і «Стипендії» (*Грантовий сезон 2025, 2024*). Кожна із цих програм адаптована до викликів воєнного часу й відповідає суспільному запиту, на участь у конкурсах цих програм можуть претендувати й музичні проєкти.

Висновки. Проєкти у сфері музичної індустрії, підтримані УКФ (більшість – це концерти і фестивалі), є надзвичайно дієвим інструментом загальнонаціонального та регіонального розвитку культури й мистецтва. Під час важких випробувань, якими є насамперед пандемія COVID-19 і російсько-українська війна, музичні проєкти відіграють важливу роль не лише в культурно-мистецькому, а й соціальному та психологічному житті соціуму. Музика допомагає підтримувати переможний дух, віру в перемогу, надає сили пережити важкі часи. Як уважають експерти, попри війну, «українська музична індустрія як ніколи об'єдналася та виступила єдиним фронтом задля культурної оборони» (*Музична індустрія, 2023*).

Список використаних джерел:

- Архів проєктів УКФ. Концерт* (2018–2024). Український культурний фонд. <https://ucf.in.ua/archive>.
- Архів проєктів УКФ. Фестиваль* (2018–2024). Український культурний фонд. <https://ucf.in.ua/archive>.
- Відновлення культурно-мистецької діяльності* (2024). Український культурний фонд. https://ucf.in.ua/m_programs/65800ea7a9634637f321d2a4.
- Вперше капела бандуристів із США зіграє разом з Національною капелою України* (2018, 18 жовтня). *Українформ*. <https://mus.art.co.ua/z-pahody-100-richchia-kyivs-koi-kapely-bandurystiv/>.
- Грантовий сезон 2025: виконавча директорка УКФ Анастасія Образцова презентувала програми* (2024, 14 листопада). Український культурний фонд. <https://ucf.in.ua/news/hrantovyi-sezon2025>.
- Звіт УКФ за 2018 рік* (2019, 21 січня). Український культурний фонд. <https://ucf.in.ua/storage/docs/21012019/Звіт%20УКФ%202018.pdf>.
- Звіт УКФ за I квартал 2024 року* (2024, 09 липня). Український культурний фонд. https://ucf.in.ua/storage/docs/05082024/%20I%20квартал%202024_a323d56b72e021aaa28d8b36e0be52184d8b9b54.pdf.
- Інтерактивний сайт-каталог «Музичний світ України»* (2021). Український культурний фонд. Архів проєктів. 2021. <https://ucf.in.ua/archive/61e933402a52c91f3c4e14a5>.
- Калита, Т.В., & Заряжко Т.В. (2019). Застосування проєктної діяльності у сфері культури. *Культура України*, 64, 138–149.
- Ковчег Україна: Музика* (б.д.). Ковчег Україна : вебсайт. <https://www.kovcheg.ua/uk>.
- Комарніцька, О.В. (2023). Культурні проєкти Українського культурного фонду: 2018–2023 рр. *Питання культурології*, 42, 152–162.
- Комарніцька, О.В. (2024). Проєктна діяльність у сфері української культури: транслявання цінностей сталого розвитку [Дисертація кандидата культурології, Київський національний університет культури і мистецтва].
- Комарніцька, О.В. (2024). Сутність і різновиди проєктів у сфері культури. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва*, 1, 137–143.

- ЛОТ-2. Музика (б.д.). Український культурний фонд. https://ucf.in.ua/m_lots/5f7d975d31f47936865b11c3.
- Музична індустрія 2023: прогноз експертів (2023). МУЗВАР. <https://muzvar.com.ua/muzychna-industriia-2023-prohnoz-ekspertiv/>.
- Обух, Л.В. (2019). Концептуалізація поняття «Музичний проєкт академічного мистецтва». *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського*, 125, 89–103.
- Ометюх, Ю. (2021). Музично-мистецькі фестивалі Львова початку ХХІ століття: структурно-системний аналіз. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 43 (2), 74–80.
- Проєкт «Поліфонія» (б.д.). Музей Івана Гончара. <https://honchar.org.ua/projects/proyekt-polifoniya-i67>.
- Річний звіт УКФ за 2020 рік (2021, 07 вересня). Український культурний фонд. https://ucf.in.ua/storage/docs/07092021/USF%20Print%20A5_c796812a8e272a6f7d8f1a8124ce6dbdfead0c60.pdf.
- Річний звіт УКФ за 2023 рік (2024, 30 квітня). Український культурний фонд. https://ucf.in.ua/storage/docs/30042024/%20звіт_фінал%20стиснутий_6e1bdaf7de0693d9c9bc5c1b1b0835b9e453a1da.pdf.
- Романчишин, В.Г. (2024). Особливості функціонування музичних фестивалів в умовах війни. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого*, 34, 242–252.
- Український культурний фонд. Про нас (б.д.). <https://ucf.in.ua/p/about>.
- Червінська, Л.І. (2020). Організація заходів для популяризації культури і мистецтва в Україні. *Культура і сучасність*, 2, 191–197.
- Rusakov, S. (2024, February 7–8.). Digitalization of Cultural Heritage of Ukraine During War (Based on the Analysis of the Projects of the Ukrainian Cultural Foundation). In *International scientific conference* [Conference materials] (p. 69–73). Baltija Publishing.
- Ober, J., Rusakov, S., & Matusевич, T. (2024). The effects of the war in Ukraine on the environment of Ukrainian artists: An evaluation by a diagnostic survey. *Media, War & Conflict*, 0 (0). <https://doi.org/10.1177/17506352241269604>.

References:

- Arkhiv proektiv UKF. Festyval* [Archive of UKF projects. Festival]. (2018–2024). Ukrainskyi kulturnyi fond. <https://ucf.in.ua/archive> [in Ukrainian].
- Arkhiv proektiv UKF. Kontsert* [Archive of UKF projects. Concert]. (2018–2024). Ukrainskyi kulturnyi fond. <https://ucf.in.ua/archive> [in Ukrainian].
- Chervinska, L. I. (2020). Orhanizatsiia zakhodiv dlia populiaryzatsii kultury i mystetstva v Ukraini [Organization of events to promote culture and art in Ukraine]. *Kultura i suchasnist*, 2, 191–197 [in Ukrainian].
- Hrantovyi sezon 2025: vykonavcha dyrektorka UKF Anastasiia Obratsova prezentovala prohramy* [Grant season 2025: Executive Director of the Ukrainian Foundation for Cultural Heritage Anastasia Obratsova presented the programs]. (2024, 14 lystopada). Ukrainskyi kulturnyi fond. <https://ucf.in.ua/news/hrantovyi-sezon2025> [in Ukrainian].
- Interaktyvnyi sait-kataloh «Muzychnyi svit Ukrainy»* [Interactive website-catalog «Musical World of Ukraine»]. (2021). Ukrainskyi kulturnyi fond. Arkhiv proektiv. 2021. <https://ucf.in.ua/archive/61e933402a52c91f3c4e14a5> [in Ukrainian].
- Kalyta, T.V., & Zariazhko T.V. (2019). Zastosuvannia proiektnoi diialnosti u sferi kultury [Application of project activities in the field of culture]. *Kultura Ukrainy*, 64, 138–149 [in Ukrainian].
- Komarnitska, O.V. (2023). Kulturni proiekty Ukrainskoho kulturnoho fondu: 2018–2023 rr. [Cultural projects of the Ukrainian Cultural Foundation: 2018–2023]. *Pytannia kulturolohii*, 42, 152–162 [in Ukrainian].
- Komarnitska, O.V. (2024). *Proiektna diialnist u sferi ukrainskoi kultury: transliuvannia tsinnostei staloho rozvytku* [Project activities in the field of Ukrainian culture: broadcasting the values of sustainable development]. [Dysertatsiia kandydata kulturolohii, Kyivskiy natsionalnyi universytet kultury i mystetstv] [in Ukrainian].
- Komarnitska, O.V. (2024). Sutnist i riznovydy proektiv u sferi kultury [The essence and types of projects in the field of culture]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv*, 1, 137–143 [in Ukrainian].
- Kovchek Ukraina: Muzyka* [Ark Ukraine: Music]. (b.d.). Kovchek Ukraina : vebsait. <https://www.kovchek.ua/uk> [in Ukrainian].
- ЛОТ-2. Музика [LOT-2. Music]. (b.d.). Ukrainskyi kulturnyi fond. https://ucf.in.ua/m_lots/5f7d975d31f47936865b11c3 [in Ukrainian].
- Muzychna industriia 2023: prohnoz ekspertiv* [Music Industry 2023: Experts' Forecast]. (2023). МУЗВАР. <https://muzvar.com.ua/muzychna-industriia-2023-prohnoz-ekspertiv/> [in Ukrainian].
- Obukh, L.V. (2019). Kontseptualizatsiia poniattia «Muzychnyi proiekt akademichnoho mystetstva» [Conceptualization of the concept of «Musical project of academic art»]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi muzychnoi akademii Ukrainy imeni P.I. Chaikovskoho*, 125, 89–103 [in Ukrainian].

Ometiukh, Yu. (2021). Muzychno-mystetski festyvali Lvova pochatku KhKhI stolittia: strukturno-systemnyi analiz [Music and art festivals of Lviv at the beginning of the 21st century: structural and systemic analysis]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*, 43(2), 74–80 [in Ukrainian].

Proiekt «Polifoniia» [Project «Polyphony»]. (b.d.). Muzei Ivana Honchara. <https://honchar.org.ua/projects/proiekt-polifoniya-i67> [in Ukrainian].

Richnyi zvit UKF za 2020 rik [UKF Annual Report 2020]. (2021, 07 veresnia). Ukrainskyi kulturnyi fond. https://ucf.in.ua/storage/docs/07092021/USF%20Print%20A5_c796812a8e272a6f7d8f1a8124ce6dbdfead0c60.pdf [in Ukrainian].

Richnyi zvit UKF za 2023 rik [UKF Annual Report for 2023]. (2024, 30 kvitnia). Ukrainskyi kulturnyi fond. https://ucf.in.ua/storage/docs/30042024/%20zvit_final%20stysnutyy_6e1bdaf7de0693d9c9bc5c1b1b0835b9e453a1da.pdf [in Ukrainian].

Romanchyshyn, V.H. (2024). Osoblyvosti funktsionuvannia muzychnykh festyvaliv v umovakh viiny [Peculiarities of the functioning of music festivals in wartime]. *Naukovyi visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu teatru, kino i telebachennia imeni I. K. Karpenka-Karoho*, 34, 242–252 [in Ukrainian].

Rusakov, S. (2024, February 7–8). Digitalization of Cultural Heritage of Ukraine During War (Based on the Analysis of the Projects of the Ukrainian Cultural Foundation). In *International scientific conference* [Conference materials] (p. 69–73). Baltija Publishing [in English].

Ober, J., Rusakov, S., & Matuskevych, T. (2024). The effects of the war in Ukraine on the environment of Ukrainian artists: An evaluation by a diagnostic survey. *Media, War & Conflict*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/17506352241269604> [in English].

Ukrainskyi kulturnyi fond. Pro nas [Ukrainian Cultural Foundation. About us]. (b.d.). <https://ucf.in.ua/p/about> [in Ukrainian].

Vidnovlennia kulturno-mystetskoï diialnosti [Resumption of cultural and artistic activities]. (2024). Ukrainskyi kulturnyi fond. https://ucf.in.ua/m_programs/65800ea7a9634637f321d2a4 [in Ukrainian].

Vpershe kapela bandurystiv iz SShA zihraie razom z Natsionalnoiu kapeloïu Ukrainy [For the first time, a bandura band from the United States will perform together with the National Bandura Band of Ukraine]. (2018, 18 zhovtnia). Ukrinform. <https://mus.art.co.ua/z-nahody-100-richchia-kyivs-koi-kapely-bandurystiv/> [in Ukrainian].

Zvit UKF za 2018 rik [UKF Report for 2018]. (2019, 21 sichnia). Ukrainskyi kulturnyi fond. <https://ucf.in.ua/storage/docs/21012019/Zvit%20UKF%202018.pdf>.

Zvit UKF za I kvartal 2024 roku [UKF Report for the 1st Quarter of 2024]. (2024, 09 lypnia). Ukrainskyi kulturnyi fond. https://ucf.in.ua/storage/docs/05082024/%20I%20kvartal%202024_a323d56b72e021aaa28d8b36e0be52184d8b9b54.pdf [in Ukrainian].